

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

55-1

BRNO 2014

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 55
Volume 55

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková,
Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design s.r.o.

Software
Software

Adobe InDesign CS6

Fotografie na obálce
Cover Photography

Hostěradice, okr. Znojmo. Sestava nádob s kremací ze žárového hrobu
kultury zvoncovitých pohárů. (viz obr. 10 na str. 59)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2014
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2014 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Resumé

Mokrá-Horákov (Kataster Mokrá u Brna, Bez. Brno-venkov). „Bahenec“. Āneolithikum. Steinbruch. Rettungsgrabung.

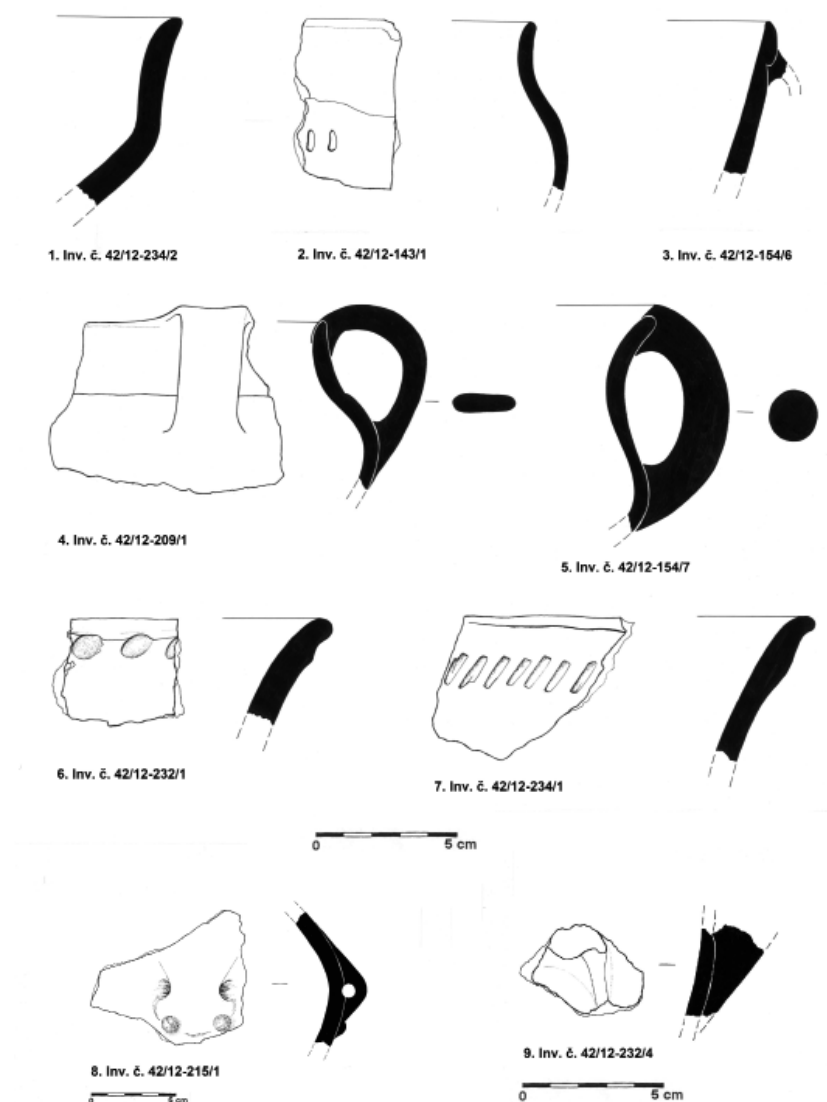
OLMOUC (K. Ú. OLMOUC-MĚSTO, OKR. OLMOUC)

Náměstí Republiky, ulice 1. máje, Wurmova. KNP. Sídlištní aktivity. Záchranný výzkum.

Během rekonstrukce plynovodu v roce 2012 (lokalizace a podrobnosti viz kapitola Středověk) byly zachyceny další doklady osídlení olomouckého Předhradí v eneolitu. Četnými výzkumy v minulosti byla prokázána existence výšinného sídliště na Václavském a Petřském návrší. Tři sídlištní objekty byly zjištěny v ulici Wurmově. Protože šlo o výkop liniový, byly dokumentovány pouze na profilu. Všechny měly mísovité

průřez, byly zahlobeny do písčitého podloží a jejich horní hranice nebyla zjištěna z důvodů porušení recentními zásahy. Nejsevernější výkop byl zaznamenán ve vzdálenosti 26,5 m od křižovatky s třídou 1. máje. Jeho šířka dosahovala na profilu 1,2 m, minimální hloubka byla 0,25 m. Zásyp (k. 213) obsahoval drobné zlomky keramiky datované obecně do eneolitu. Ve vzdálenosti 10,5 m jižněji od tohoto objektu se nacházela další jáma. Její zjištěná hloubka činila 0,33 m, zachycena byla v délce 1,2 m. Podle zlomků keramiky byl zásyp (k. 209; obr. 7:4) datován do mladšího (bolerázského) stupně kultury s nálevkovitými poháry (KNP). Třetí zahlobený objekt o minimální hloubce 0,3 m a délce 1,6 m byl zjištěn o dalších 11,5 m jižněji. Výplň (k. 215) obsahovala opět zlomky keramiky mladšího stupně KNP (obr. 7: 8).

Dále byla zaznamenána přítomnost kulturní vrstvy obsahující keramiku náležící mladšímu stupni KNP. Zachycena byla na Wurmově ulici v přípojce ve dvoře č. o. 5 (k. 197) pod recentními úpravami až ke dnu

Obr. 7. Olomouc. Výběr keramiky KNP. Kreslila M. Schindlerová.

Abb. 7. Olomouc. Keramik der Trichterbecherkultur (Außwahl). Zeichnung M. Schindlerová.

výkopu, v hloubce 0,7–1,25 m, a před budovou Arcibiskupského paláce, kde se povrch vrstvy pohyboval v úrovni 0,97 m (k. 234; obr. 7: 1, 7) až 1,3–1,4 m (k. 232; obr. 7: 6, 9). Ani v jednom případě nebyla zjištěna dolní hranice, která byla pod úrovní dna výkopu pro plynovod (1,4 a 1,7 m).

Ojedinelé zlomky keramiky KNP, případně datované do eneolitu, byly získány také z mladších vrstev, z prostoru východní části náměstí Republiky a třídy 1. máje před č. 5, 7 a 32. Konzultace k materiálu poskytl Mgr. P. Kalábková, Ph.D., za což jí touto cestou děkujeme.

Hana Dehnerová, Petr Večeřa

Resumé

Olomouc (Katastrgebiet Olomouc-město, Bez. Olomouc). Republik Platz, 1. Mai und Wurmova Straßen. Trichterbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (K. Ú. SLAVONÍN, OKR. OLOMOUC)

Arbesova ulice. JoK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V srpnu a září 2013 uskutečnili pracovníci Archeologického centra Olomouc průzkum polykulturního sídliště (viz. kapitoly: Doba bronzová, Středověk a novověk) pod nově budovanými rodinnými domky na Arbesově ulici v Olomouci v městské části Slavonín (parcela č. 533/95–533/102). Lokalita je situovaná na mírném svahu obráceném k východu nad inundací řeky Moravy s nadmořskou výškou 218 – 220 m n. m. Lokalizace: S-JSTK (X:Y) – 1123706: 548488; 1123720: 548455; 1123639: 548420; 1123626: 548453

Na ploše skryté stavby o velikosti 0,31 ha bylo zkoumáno 74 objektů. Mezi nimi byly zachyceny i sídlištní objekty datované do jordanovské skupiny s nepočteným inventářem keramiky, štípané industrie, kamenů a kostí. Mezi nimi vyniká obsah zásobní jámy 107 s typickými keramickými tvary zdobenými jemnou rytou výzdobou. Lokalita již byla zkoumána v předchozích letech 2004 a 2008 (Kalábek 2004, Vránová 2009).

Marek Kalábek

Literatura

Kalábek, M. 2004: Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 45, 145.

Vránová, V. 2009: Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 50, 271–272.

Resumé

Olomouc (Kat. Slavonín, Bez. Olomouc). Arbesova Str. Jordanower Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. KYLEŠOVICE, OKR. OPAVA)

Intravilán (parcela č. 1405/16). MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Během záchranného archeologického výzkumu (č. akce NPÚ, ú.o.p., Ostrava 134/13) vyvolaného výstavbou rodinného domu bylo prozkoumáno 6 objektů, z nichž 3 lze datovat do období kultury s moravskou malovanou keramikou a další tři pak pouze rámcově do pravěku.

David Rožnovský

Resumé

Opava (Kat. Kylešovice, Bez. Opava). Gebauter Teil der Gemeinde (Parzelle Nr. 1405/16). Lengyelkultur (KMBK). Siedlung. Rettungsgrabung.

STAVENICE (OKR. ŠUMPERK)

„Na flecích“. Bolerázská fáze badenské kultury. Výšinné opevněné sídliště. Záchranný výzkum.

V měsících dubnu až červenci roku 2013 proběhla druhá etapa výzkumu eneolitického hradiska v poloze „Na flecích“ na pomezí katastrů Stavenic a Úsova (Daňhel 2013; 2014b). Vlastní výkopové práce se realizovaly na stavenickém katastru. Na temeni ostrožny proběhlo snížení všech plánovaných 18 čtverců o stranách 4×4 m a sondy S1 (2×10 m) až na podloží, čímž bylo prozkoumáno celkově 304 m² vrstev, které obsahovaly archeologické nálezy (obr. 8).

Nejvýraznější zahloubené objekty představovaly zásobní jámy vakovitého profilu. Některé byly dokonce vysekány do skalního podloží. Jedině rozměrná jáma č. 26 se odlišovala trapézovitým řezem s výrazně podhloubenými stěnami. Ve čtvercích 15, 19, 20 a 23 jsme zkoumali dvě terasovitá zahloubení do svahu, která se navzájem překrývala a u nichž nebylo možné prokázat vzájemný chronologický vztah. Západní zahloubení (obj. 13) definujeme s větší dávkou jistoty jako zemnici o šířce 3,8 m – délku je problematické jednoznačně stanovit s ohledem na výše zmíněné stratigrafické nejasnosti (zhruba 3,8 m, u obou pak celkově 7,8 m). Dno bylo v jednom místě vyloženo plochými kameny. Zanášení objektu č. 13 probíhalo postupně a v určité úrovni byla podlaha zpevněna štětováním. Východní výkop je užší, dosahuje šířky jen 3,2 m a je méně zahlouben do podloží. Zbytek zkoumaných objektů tvořily zejména kůlové jamky a menší objekty neurčitěho charakteru.